

Інфляція та економічне зростання: пошук компромісу для монетарної політики центрального банку

У статті досліджено вплив інфляції на економічне зростання та обґрунтовано головні напрями підвищення ефективності антиінфляційної політики центрального банку.

З метою визначення граничної межі інфляції, перевищення якої негативно впливає на економічне зростання, здійснено дослідження взаємозв'язку рівня інфляції і темпів приросту реального ВВП на основі статистичних даних на прикладі 158 країн. Визначено, що в 2010-2017 рр. у світовій економіці граничним значенням рівня інфляції, за межами якого темпи економічного зростання знижувалися або уповільнювалися, була інфляція на рівні 6.0%.

За наявності оберненого зв'язку між рівнем інфляції та темпами приросту реального ВВП, на основі емпіричних розрахунків за період у 1996-2017 рр., визначено порогове значення рівня інфляції для України на рівні 4,51%. Отримані результати свідчать про встановлення Національним банком України інфляційного таргету вище рівня розрахункового порогового значення інфляції.

Також встановлено, що зв'язок між темпами приросту номінального ВВП, на відміну від реального ВВП, та рівнем інфляції є прямим і більш тісним. Обґрунтовано, що для аналізу такої залежності краще використовувати не СРІ, а дефлятор ВВП. Одержані результати свідчать про те, що дефляція стримує темпи економічного зростання значно менше, ніж висока інфляція. Для підвищення ефективності проциклічної монетарної політики центрального банку, спрямованої на підтримку економічного зростання, визначено взаємозв'язок між темпами приросту реального ВВП і показником, що характеризує розрив між темпами приросту МЗ і рівнем інфляції, який фактично відображає динаміку реальної грошової маси. Одержані результати дозволили зробити висновок, що у 2009 р. та в 2014-2017 рр. в Україні відбувався процес штучного «стискання» грошової маси, внаслідок чого у 2017 р. порівняно з 2013 р. рівень монетизації економіки знизився на 22,0%.

Доведено, що з метою нівелювання негативного впливу інфляційних процесів на економічне зростання політика Національного банку України повинна бути спрямована на усунення штучного «стиснення» грошової маси шляхом обґрунтованого підвищення рівня монетизації економіки та проведення ефективної монетарної політики.

Ключові слова: монетарна політика, центральний банк, інфляція, ВВП, грошова маса, економічне зростання, монетарне регулювання

Класифікація JEL: E31, E52, E58

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) license, що дозволяє повторне використання, розповсюдження та відтворення, забороняє використання матеріалів у комерційних цілях та вимагає наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.

Владимир Мищенко, Светлана Науменкова, Светлана Мищенко, Виктор Иванов

Инфляция и экономический рост: поиск компромисса для монетарной политики центрального банка

В статье исследовано влияние инфляции на экономический рост и обоснованы главные направления повышения эффективности антиинфляционной политики центрального банка.

С целью определения предельной границы инфляции, превышение которой негативно влияет на экономический рост, осуществлено исследование взаимосвязи уровня инфляции и темпов прироста реального ВВП на основе статистических данных ИМФ на примере 158 стран. Определено, что в 2010-2017 гг. в мировой экономике предельным значением уровня инфляции, за пределами которого темпы экономического роста снижались или замедлялись, была инфляция на уровне 6,0%. При наличии обратной связи между уровнем инфляции и темпами прироста реального ВВП, на основе эмпирических расчетов за период в 1996-2017 гг., определено пороговое значение уровня инфляции для Украины на уровне 4,51%. Полученные результаты свидетельствуют об установлении Национальным банком Украины инфляционного таргета выше уровня расчетного порогового значения инфляции.

Также установлено, что связь между темпами прироста номинального ВВП, в отличие от реального ВВП, и уровнем инфляции является прямой и более тесной. Обосновано, что для анализа такой зависимости лучше использовать не СРІ, а дефлятор ВВП. Полученные результаты свидетельствуют о том, что дефляция сдерживает темпы экономического роста значительно меньше, чем высокая инфляция. Для повышения эффективности проциклической монетарной политики центрального банка, направленной на поддержку экономического роста, определена взаимосвязь между темпами прироста реального ВВП и показателем, характеризующим разрыв между темпами прироста МЗ и уровнем инфляции, фактически отображающим динамику реальной денежной массы. Полученные результаты позволили сделать вывод, что в 2009 г. и в 2014-2017 гг. в Украине происходил процесс искусственного «сжатия» денежной массы, вследствие чего в 2017 г. по сравнению с 2013 г. уровень монетизации экономики снизился на 22,0%.

Доказано, что с целью нивелирования негативного влияния инфляционных процессов на экономический рост политика Национального банка Украины должна быть направлена на устранение «сжатия» денежной массы путем обоснованного повышения уровня монетизации экономики и проведения эффективной монетарной политики.

Ключевые слова: монетарная политика, центральный банк, инфляция, ВВП, денежная масса, экономический рост, монетарное регулирование

Классификация JEL: E31, E52, E58

Статья находится в открытом доступе и может распространяться на условиях лицензии [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) license, что позволяет повторное использование, распространение и воспроизведение, запрещает использование материалов в коммерческих целях и требует наличия соответствующей ссылки на оригинальную версию статьи.